

Atopický ekzém a mikrobiologická terapie

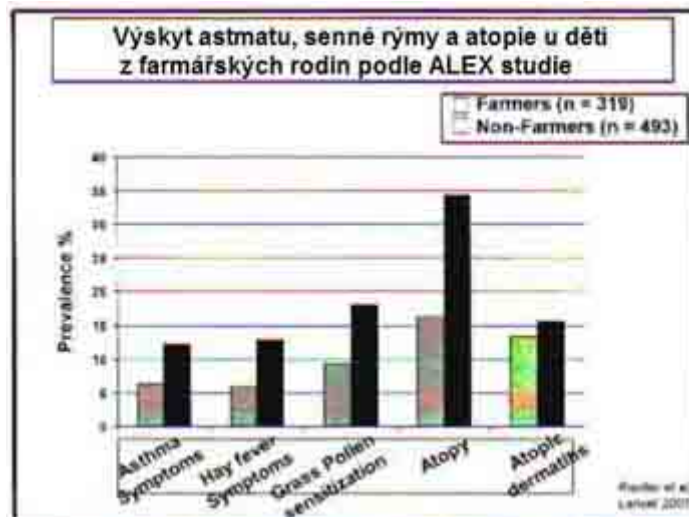

Často slyšíme o probioticích a nikdo neví správně, kudy tato cesta vede. A proč by se to mělo týkat kožního onemocnění? Čtenář našich stránek ví, že na ekzém se nedíváme jako na nemoc povrchovou, ale nemoc vnitřní, a pak je logické, když budeme dnes psát o probioticích a jejich vlivu na ekzém.

Budu vycházet z materiálu dvojité slepé zkoušky, která byla prezentována na semináři v rakouském Sierningu v červnu roku 2006, kterého jsem se osobně účastnil.

Atopické onemocnění často přináší jako sopka výbušné a neřešitelné problémy. Jde o alergii pokožky, jde o systémové onemocnění, které jde jasně pomyslnou cestou- střevo- sliznice horních cest dýchacích- kůže a postihuje 10-20 % dětí a je to celosvětově narůstající problém. Dochází k újmě pacientů i rodičů a narůstá sociální a ekonomická zátěž.

Za normálních okolností reaguje imunitní systém tak, že rozpoznává antigeny- alergény jako neškodné a toleruje je. Nedojde k žádné reakci, ale pokud jde o atopického pacienta, pak jeho imunitní systém rozpoznává antigen- alergén jako nebezpečný a spustí alergický zánět (Th 2).

Je velmi zajímavé na tomto místě zmínit studii Rudolfa Steinera- zakladatele antroposofické medicíny, který již na začátku minulého století studoval vlivy životního stylu na atopické onemocnění. Porovnával děti, které žijí podle jeho (Steinerovy) školy, a děti žijící normálním životním stylem. Antroposofický životní styl podle této studie brání atopickým nemocem. Zde jsou jeho tabulky:

	Steinerova škola n= 295 %	Kontrolní škola n = 380 %
Atopické nemoci (všechny)	13	25
Atopická dermatitis	2,7	8,9
Senná rýma	7,1	14
astma	5,8	17
pozitivní Prick-test	7,2	13
kojeno	85	65
antibiotika	52	90
antipyretika	39	89
očkování MMR	18	89
spalničky-infekce	61	4
Probiotický jogurt	63	5

Dr. Steiner popisuje zjednodušeně souvislosti takto: Čím je slabší imunitní systém vůči infektům, tím je náchylnější k alergiím. Čím více je nutno imunitnímu systému pomáhat, aby jedinec překonal infekt- například podáním antibiotika, antipyretika a očkováním, tím více se u jedince projevuje atopické onemocnění, jako je třeba ekzém. A naopak - když se organizmus dokáže sám vypořádat s infektem, snadněji se také vypořádá s ekzémem.

Tento jev známe z každodenní praxe. Tělo jedince, který trpí na podzim a přes zimu infekty a musí je překonávat antibiotiky, si na jaře neodpočine, nýbrž musí bojovat

tentokrát s alergií a stále dokola. Sotva přejde sezóna alergií, přijde podzim s infekty.

Vliv na střevo kojením a podáváním probiotických jogurtů byl již tehdy zaznamenán.

Ve studii se dále popisují tyto vlivy:

předčasné narození dítěte

brzký nástup dítěte do školky

páté dítě

přítomnost psa nebo kočky v domácnosti

endotoxinová expozice (stravování, dysbióza...)

Bendt Björkstén a spol. v publikaci Alergie a klinická imunologie z roku 2001 zaznamenal vývoj alergie v souvislosti se stavem střevní mikroflóry v prvním roce života.

Flóra stolice u alergických a zdravých dětí.

Mikroorganizmy

prevalence v %

	1.týden		3. měsíc		12.měsí c	
	zdravý	alergický	zdravý	alergický	zdravý	alergický
Enterococcus	96	67	96	89	96	89
Lactobacil	8	39	34	56	38	44
Bifidobacter	50	17	62	28	69	22
Clostridie	27	50	46	28	54	67

Ideální flora u zdravých dětí ?

Mikroflóra určuje dozrávání imunitního systému; změny jejího složení jsou následky změněného životního stylu.

Bendt Björkstén

Alergie a klinická imunologie z roku 2001

Bifidobacterie

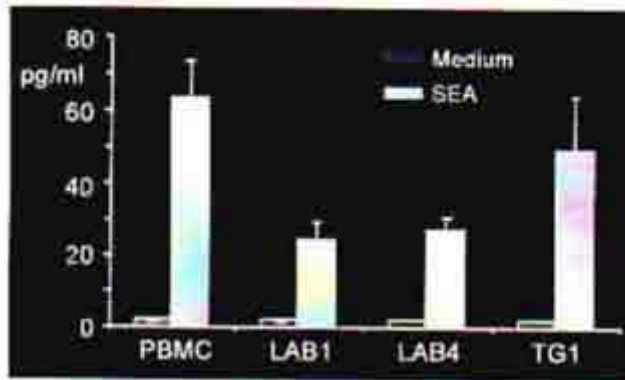
Clostridie Enterococcus

Již v roce 1907 napsal Elias Mečnikov z Pasteurova institutu v Paříži, že zakysané mléko, obsahující laktobacily, snižuje množství toxinů, které produkují střevní bakterie.

Podle nových prací Pocharda a spol.(Alergie a klinická imunologie z roku 2002) jsou probiotika nazývána " živou drogou".

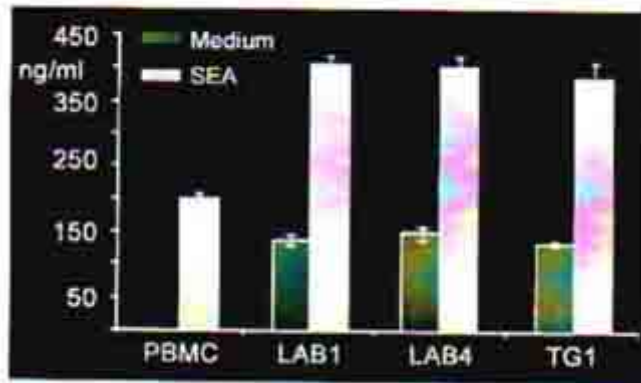
Mechanismy imunitolerance jsou založeny na tom principu, že bakterie mléčného kvašení brzdí Th2 cytokinovou produkci mononukleárních buněk alergických pacientů - snižují tvorbu IL -4 a indukují tvorbu IFN - gama.

Lactobacily snižují produkci IL-4

Fičarová et al., / *Allerg Clin Immunol* 2003

Lactobacily indukují produkci IFN-gama

Fičarová et al., / *Allerg Clin Immunol* 2003

Podle Emmy Pohjavuoriové a spol. (*Alergie a klinická imunologie* z roku 2004) laktobacily mají efekt prostřednictvím zvyšující se tvorby IFN-gama na malé děti, které trpí alergií na kravské mléko.

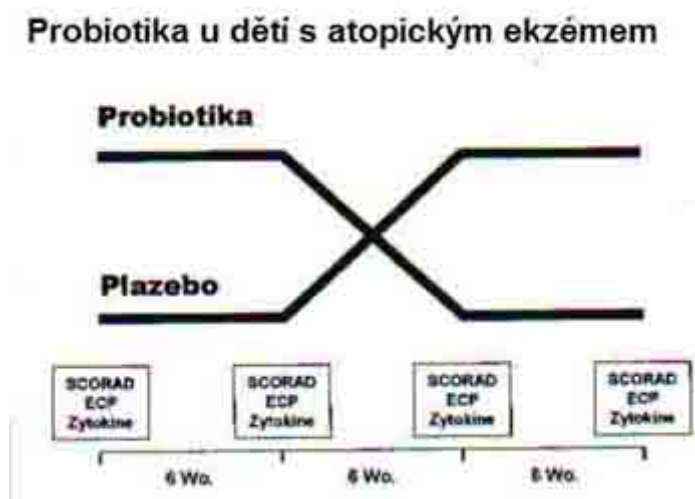
V *Lancetu* 2001 byla uveřejněna koncepce finských autorů kolem Kallomäki M-randomizovaná, placebem kontrolovaná studie o tom, že probiotika jsou vhodná pro prevenci atopického ekzému.

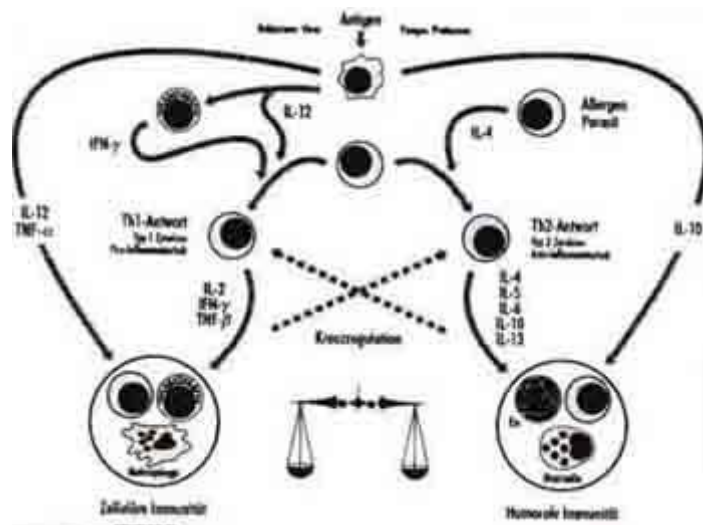
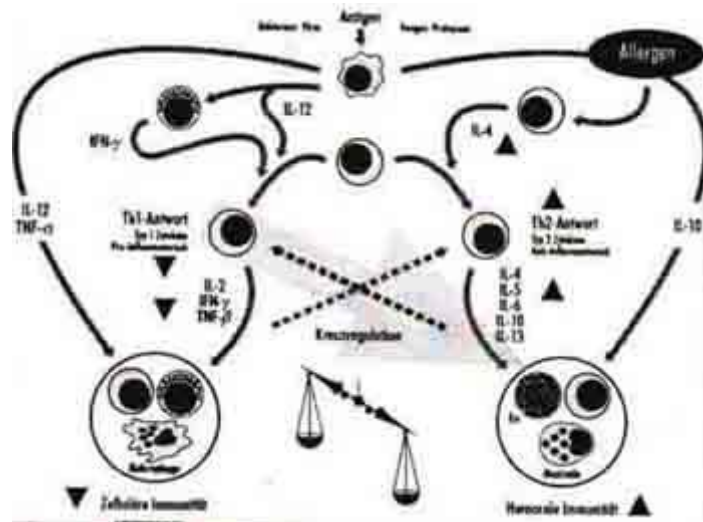
Následovala studie po 4 letech

	laktobacily placebo	
	n= 53	n= 54
atopická dermatitida	26	46
alergická rýma	19	9
astma bronchiale	6	2

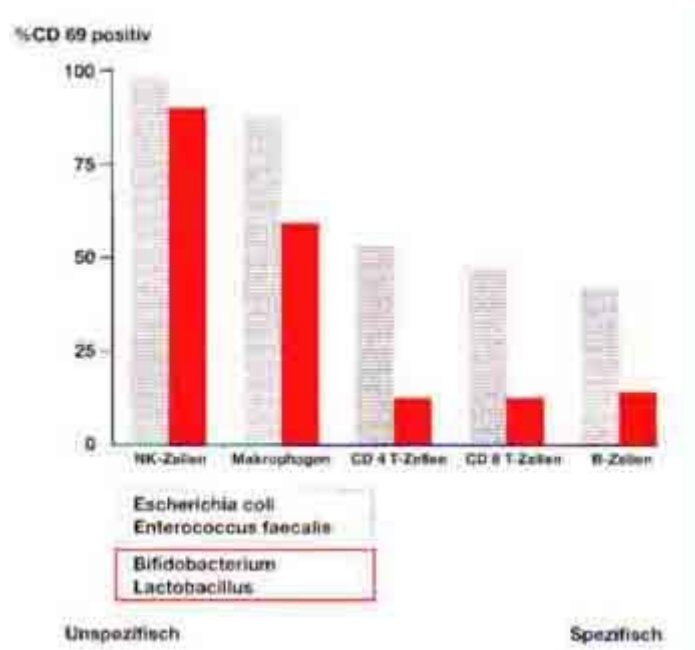
Zdá se tedy, že laktobacily mají ve vztahu k ekzému dlouhou dobu trvajícím efekt ?

Následující dva obrázky naznačují vliv mikrobiologické terapie na rovnováhu imunitních reakcí, kdy vlastně probiotika působí jako imunomodulátory.

A na závěr je třeba tuto studii doplnit Významem E. Coli a Enterococcus faecalis v prevenci a léčení ostatních atopických nemocí.

Práce posledních let potvrzují správnost postupu mikrobiologické terapie. Především by mělo jít o prevenci atopického ekzému. S podáváním probiotik by atopická matka měla začít ještě dříve, než dojde k početí, se snahou o co největší stabilizaci vnitřního střevního prostředí, pokračovat by měla i během těhotenství a konečně i při kojení. Narozené dítě atopické matky by také mělo dostávat vhodná probiotika ve formě kapek, aby od samého počátku docházelo na střevní sliznici ke správnému rozložení mikroflóry a tím také ke správnému vývoji imunitního systému. Mikrobiologická terapie také efektivně pomáhá u stavů, kdy je atopická nemoc již rozvinuta.

Léčba by měla být zahájena základními probiotiky z kategorie laktobacilů a bifidobakterií - tzv. farmaceutická probiotika a plynule by měla být podávána tzv. lékařská probiotika Enterococcus faecalis a E. coli ve formě speciálně upravených kapek a specifické autovakcíny, zvláště u těžších stavů.

Atopický ekzém je onemocnění multifaktoriální - to znamená, že na rozvoji nemoci se podílí více činitelů: dědičnost, životní prostředí, psychika... Nicméně porucha imunity sehrává nejpodstatnější roli, a proto včas podaná a vhodně vedená mikrobiologická terapie je nesporným přínosem.

MUDr. P. Šácha